

върху своята заплата. Тукъ имотътъ играеше тази роля, която играе и въ ония пролетарии, които иматъ още единъ печаленъ остатъкъ отъ имотъ, напомнящъ имъ тѣхния скорошенъ дребно-буржуазенъ произходъ и спѣващъ тѣхното класосъзнаване.

Буквойдитъ пкъ Моралиевъ, Романовъ и consorts излѣзоха съ Марковия капиталъ въ ржка да протестираатъ съ социализма и да докажатъ, че учителътъ не е пролетарий, защото той не участвува прѣко въ производството, не създава прѣко прибавъчни ценности, съ една дума, *защото трудътъ му не е производителенъ*. Моралиевъ и Романовъ, базирайки се на 70-а Маркова забележка на стр. 439 отъ капитала, I т., руски преводъ, твърдѣха, че пролетарии сж само ония, които „произвеждатъ капитала“, т. е. пролетарин сж само производители работници. Учителътъ не е производителенъ работникъ, ergo, споредъ тѣхъ, той не е пролетарий. Тѣхното буквоедство бѣ очевидно, като се има предъ видъ, че Марксъ въ въпросната забележка говори за понятието пролетарии въ „икономически смисълъ“. А ние употребяваме и оперираме съ понятието пролетарии въ социологически смисълъ. Споредъ Моралиевъ и Романовъ, ние би трѣбвало да изключимъ изъ пролетарската класа всички пролетарии въ циркулацията на производството, въ размѣната, защото тѣхния трудъ не произвежда капиталъ, не е производителенъ — очевидна глупостъ!

*
* * *

Учителитѣ социалдемократи, вѣрни на своя възгледъ за пролетарското положение на народното учителство, отидоха по-нататъкъ и извадиха логическитѣ изводи отъ своята теза. Тѣ казаха, че народното учителство, като пролетарски слой, *може и трѣбва* да образува организация съ пролетарски характеръ. Такава организация, както видѣхме, е Учителската Социалдемократическа Организация, която си постави за целъ: защита на политико-икономичнитѣ интереси на народното учителство на почвата на класовата борба.

Тукъ ние ще се спремъ на професионалната борба на народното учителство.

Известно е, че БУС води една словесна борба безъ опредѣлено направление. Наистина, тя е насочена противъ „безумнитѣ управници“, за тѣхното проваляне и издигане на властъ едно „истинско управление“ съ единъ „истинно-демократиченъ“ парламентъ, отъ когото се очаква подобрене на мизерната учителска сѣдба. Понеже съюзиститѣ отхвърлятъ възгледа за пролетарското положение на народното учителство, тѣ вѣрватъ, че то ще се подобри „на почвата на настоящето, както се то развива“; отъ друга страна, въ лицето на държавата тѣ не виждатъ единъ класовъ институтъ, а „културно и правово“ учреждение, и поради това тѣхната борба се излива или въ форма на подлизурство и рабско пълзене и увѣряване, че, „когато и да било“, тѣ не сж увреждали държавнитѣ интереси, или въ форма на бунтарско кокоше напѣване да се „сплашатъ“ „безумнитѣ и не държащи думата си управници“. И въ единия и въ другия случай съюзното учителство, безъ да ще и да забелѣзва, е ставало и ще става мостъ на разнитѣ буржуазни и дребно-буржуазни партии. Това показва, че съюзистътъ ж : много да приказва за материално и правово подобрене, за „гран-